

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคประชาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองอนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมืองตามโครงการและแผนงานของพรรคการเมืองที่ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองแก่พรรคประชาชน ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๑,๓๐๗,๕๐๐ บาท ซึ่งพรรคประชาชนขอเบิกเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไปแล้ว จำนวน ๘๑๒,๕๗๕ บาท

ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

ปรากฏว่า พรรคประชาชนไม่ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไปพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคประชาชน เพื่อยืนยันคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการส่งสำเนาคำร้องให้พรรคประชาชนเพื่อยืนยันคำชี้แจงนั้น ได้ส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังที่ทำการพรรคตามที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง แต่ปรากฏว่า ไม่มีผู้รับและได้ส่งกลับคืนมา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในฐานะหน่วยงานธุรการของศาลได้จัดส่งเอกสาร

ดังกล่าวไปยังที่อยู่ของหัวหน้าพรรคประชาชนอีกครั้ง ปรากฏว่า ผู้ลงนามรับเอกสารเป็นคณานของ
เจ้าบ้าน เมื่อครบกำหนดสิบห้าวัน พรรคประชาชนยังมีได้ยื่นคำชี้แจงแต่อย่างใด กรณีการส่งสำเนา
คำร้องดังกล่าวให้พรรคประชาชนเพื่อยื่นคำชี้แจงนั้น เนื่องจากหัวหน้าพรรคไม่ได้เป็นผู้รับสำเนาคำร้องเอง
เมื่อพรรคประชาชนยังมีได้ยื่นคำชี้แจง จึงมีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องพร้อมเอกสารประกอบ ไปยัง
หัวหน้าพรรคตามที่อยู่ของพรรคประชาชน และที่อยู่ของหัวหน้าพรรคที่แจ้งไว้ต่อนายทะเบียนอีกครั้งหนึ่ง
พร้อมทั้งให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๔ ปรากฏว่า
เมื่อครบกำหนดการยื่นคำชี้แจงในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ พรรคประชาชนก็มีได้ยื่นคำชี้แจง
แต่ประการใด เห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการตามกฎหมายและวิธีปฏิบัติ เพื่อส่งเอกสารสำเนา
คำร้องให้ผู้ถูกร้องทราบช่องทางเท่าที่ทำได้แล้ว จึงต้องถือว่าผู้ถูกร้องได้ทราบเอกสารสำเนาคำร้อง
ของผู้ร้องแล้ว แต่พรรคประชาชนก็มีได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญแต่ประการใด

ข้อเท็จจริงจึงฟังเป็นยุติได้ตามคำร้องของผู้ร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและดำเนินการตามข้อกำหนด
ศาลรัฐธรรมนูญ ฯ แล้วเห็นว่า พยานหลักฐานที่มีอยู่เพียงพอที่จะวินิจฉัยปัญหาตามคำร้องได้แล้ว คดีมี
ปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาชน ตามคำร้องของนายทะเบียน
พรรคการเมืองได้หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้
คำสั่งยุบพรรคประชาชนเนื่องจากพรรคประชาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงิน
สนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงาน
การใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อ
คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า
“พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม
มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า
“เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕)
ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน
เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของ
นายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคประชาชนมิได้ดำเนินการให้เป็น

ไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ กรณี
จึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕
วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคประชาชน

นายปรีชา เถลิมาณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ